

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATIRICH
HUMORISTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA. RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO

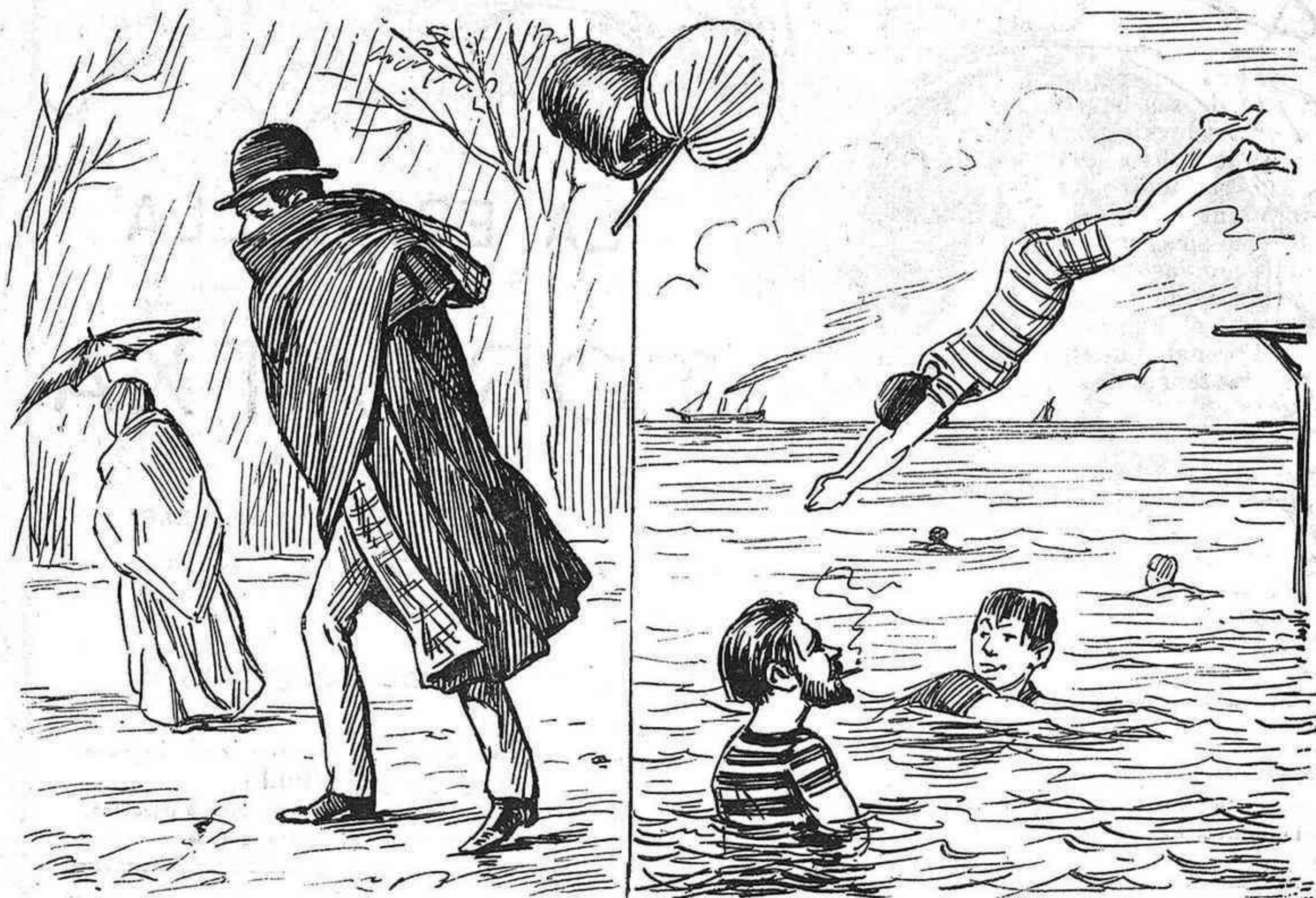
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

LO PROBLEMA DEL DIA

Preparació del *suero* antidiftèrich.—Lo doctor Roux extrayent sanch d' un caball, préviament inoculat.

CAPRITXOS DE LA TEMPERATURA.—(Lo día de Totsants)

AVANTS.

Capas, fret y panallons.

ARA.

Vanos, suhó y cabusons.

UNA SENMANA MES

Una mes y ja van sis, ó com si diguessim 42 dias ó sigan mes de 1000 horas que 'l públich de Barcelona espera en vá que 'l DILUVI expliqui de quina manera 'ls seus duenyos van adquirirlo y en quina forma 'l posseheixen. Aquesta qüestió que fora tan senzilla per tots los periódichs de Barcelona y del mon, constituheix pel DILUVI una causa de mutisme incurable.—Diguèm donchs ab lo poeta:

«Este gallo que no canta
algo tiene en la garganta.»

CRONICA FORASTERA

Sitjes, l' hermosa vila de la costa catalana, diumenje 's vesti de festa ab motíu de la inauguració del edifici-museo de 'n Santiago Russinyol, conegut ab lo nom de Cau-Ferrat. Lo Cau, alberch anys enrera de una reunió alegre y ditxosa d' artistas y escriptors que ab sas expansions donavan esplay á sas tareas intelectuales, s' ha convertit avuy en una superba mansió, embellida per l' enginy del artista y enriquida ab sas notables coleccions, entre las quals sobresurt la de ferros antichs.

La vila de Sitjes s' associá cordialment á las festas, empavessant balcóns y finestras á la arribada de la comitiva y durant lo passeig de dos magnífichs quadros del Greco, que 'l Sr. Russinyol deixá instalats en sa morada. Era un espectacle nou aquella cívica professó, á la qual assistí la flor y nata de nostres artistas y escriptors, desfilant pels blanchs carrers de la vila, radiants de llum y coloraynas. Al arribar los quadros al *Cau ferrat*, l' Ajuntament de Sitjes féu entrega al Sr. Russinyol de un pergami, expressantli l' agrahiment y la consideració de la vila envers qui tant demostra estimarla.

Un dinar de 150 cuberts servit arrán de mar, sota un envelat, y abundant en brindis que revelaren lo *sprit* y la bona sombra dels comensals; després, á la tarde 'l certámen modernista celebrat en lo magnífich y espayós saló principal de la casa, acte que tal volta pecá de llarch; pero en lo qual se llegiren alguns traballs de gran mérit, com veuran las personas de gust quan s' imprimeixin; després, á la nit, un ball animat ab la presencia de las mes hermosas noyas sitjetanas; y per últim, desde la una á las cinch de la matinada, hora en que passava 'l tren de retorn á Barcelona, una vetllada íntima, una verdadera vetllada de *Cau ferrat* rica en traballs xistosos y humorístichs.... tals sigueren, lleugerament resumidas, las festas del diumenje.

Ocupacions de las que no podíam prescindir ens privaren de assistirhi personalment; pero estém perfectament enterats de tot pels molts amichs que mes ditxosos que nosaltres, pogueren pendre part en aquellas festas tan cordials, tan animadas, tan típicas.

Tots han vingut encantats de la població, fent elogis merescuts de sa cultura y del carinyo intens que tots los sitjetans professan al simpàtich artista enamorat de sas bellesas, al pintor inimitable de sos patis assoleyats. Tots alaban, com es degut, lo bon gust de 'n Russinyol al aixecar un edifici que no te, ni pot tenir rival per las preciositats que atresora tant en sos detalls arquitectònichs y decoratius, com en sas ricas coleccions.

Festas com las del diumenje son la demostració mes palmaria de que á Catalunya, mes qu' en cap altra regió d' Espanya, alenta avuy un poderós esperit de renaixement artístich y literari, armonisat ab las tendencias dels paissos mes adelantats d' Europa.

* * *

La immortal Girona tindrà en lo successiu un monument commemoratiu de la seva heróica defensa, contra las hosts francesas en l' any 1809.

Després de haver sucumbit trinxada y destruïda, las Corts de Cadiz, fentse intérpretes de l' admiració del poble espanyol, decretaren lo següent:

«Quan las circunstancias de la nació ho permetin, s' erigirá en la plassa principal de Girona un monument en memoria de la séva defensa extraordinariament distingida, grabants'hi en ell lo nom de son valent Gobernador.»

Aixó 's decretava á l' any 12, quan encare 'ls francesos ocupavan una part de la nació, y 's feya indispensable gastar los diners mes qu' en monuments, en pólvora y balas.

Los francesos un dia ó altre serán vensuts—pensarian aquells patricis—y llavors será arribada l' ocasió de pagar aqueix deute de patriotisme: las circunstancias haurán cambiat del tot y 'l monument de Girona será además de un recort honrós, un símbol de victoria.

¡Ilusions, res mes que ilusions!

De l' any 12 al 94 han passat 82 anys. Durant aquest llarch espay de temps, á Espanya bé n' han succehit de cosas, bé n' hi ha hagut de mudansas; bé se 'n han alsat de monuments públichs que hasta 'l primer marqués de las Cinquillas ne té un á la Plassa dels Encants de Barcelona!

Donchs per lo que toca á la immortal ciutat, honra d' Espanya, gloria inmarcessible de la terra catalana, si ha volgut tenir monument ha hagut de ferse'l ella mateixa, ó millor encare, ha hagut de costejarlo un gironí, lo Sr. D. Fernando Puig, donant mostrás de que l' opulencia no está renyida ab lo patriotisme.

Si D. Fernando Puig no hagués nascut á Girona, ó si haventhi nascut no hagués lograt reunir una gran fortuna á forsa de treball, de activitat é inteligencia, lo general Alvarez de Castro y 'ls valents que ab tant heroisme 'l secundaren, careixerian avuy encare dels merescuts honors decretats per las Corts soberanas de Cádiz.

Un simple particular ha hagut de subsanar l' olvit de la nació.

* * *

Y ara porque 's vegi lo que se 'ls endona als governs que avuy s' estilan de las més altas glorias nacionals, no estará de més consignar un detall eloqüent.

L' escultor Parera, autor del grupo escultórich erigit á Girona sigué premiat en una de las últimas Exposicions nacionals de Bellas Arts, y no obstant lo govern deixá de comprarli l' obra, per rahó d' economias.

Lo veu D. Fernando Puig y l' adquireix, decidint ferlo fondre en bronzo y colocarlo en una plassa de la seva ciutat natal. Lo primer que se li

ocorre es associar al govern el séu projecte, invitantlo á costejar lo metall, ja que no vá cuidarse de costejar lo modelo.

Lo que al govern li sobra son canons vells de bronzo, y sense 'l menor sacrifici hauria pogut cedir los necessaris pera fondre aquell grupo. Don Fernando vá solicitarho, y 'l govern li va respondre ab una negativa.

Aixó indica lo moltíssim que s' interessan per las mes admirables glorias nacionals los governs de avuy en dia.

D. Práxedes devia pensar:

—Si dono canons pel monument de Girona, 'l dia que hajin de fondre la méva estatua no quedarà prou bronze en los castells y arsenals, y fora certament una cosa molt trista que m' haguessin de representar sense tupé.

P. DEL O.

A UNA QUE SEMPRE M' HO DEMANA

SONET

Videta del meu cor, prenda adorada,
modelo de virtut, font de dulsura,
florete la mes fresca y la mes pura
del jardí de la terra regalada.

Mirallet de ma ditxa mes somniada
rica perla del mar de ma ventura,
imatje celestial que ta hermosura
'm té fa temps la pensa trastocada...

Vaja, acabém, no 'm vinguis ab mots mansos
á dirme que t' escrigui aquests romansos,
puig veyent qu' ets mes lletja que un dimoni,
algú podria dirme ¡Sant Antoni!
si, fent com faig de t' hermosura gala,
qu' estich já fe de Deu! tocat de l' ala.

J. ALAMALIV.

INTERESSANT

UN CURANDERO Y UN PERIODISTA

Ningú com *El Diluvi*, doná tan detallada la noticia de la detenció de un *embaucador*.

Perque se 'n formin concepte reproduhirém textualment las ratllas que dedicava al assumpto en son número del dimecres de la senmana passada:

«La policia detuvo ayer por la mañana á un conocido saludador, curandero y sonámbulo, que desde hace tiempo venía embaucando á los incautos y enriqueciéndose á su costa. El tal sugeto, primeramente arriero, háse dado tales mañas en el ejercicio de su embaucadora profesion, que en la actualidad es nada menos que propietario de tres casas, estando además reputado, entre cuantos le conocen, de poseer otros bienes de fortuna.

»La detención efectuóse en la calle de la Travesera, de la vecina villa de Gracia. Poco antes había practicado la policia un registro en el domicilio del aprovechado curandero, sito en S. Gervasio de Cassolas. El reconocimiento dió por resultado el hallazgo de una pequeña capilla metálica, conteniendo una custodia y un escapulario. También encontróse una carabina y buen número de cápsulas.

»El método curativo á que apelaba el detenido no podía ser más sencillo. No era especialista, sino que, empleando el propio procedimiento, asegura-

ba la curación de todas las enfermedades. Un poco de pan ó de agua «saludado» por él, bastaban y sobraban, según hacía creer á los cándidos, para conjurar la enfermedad más contumaz. Valliase además, como agentes terapéuticos, de los objetos primeramente mencionados, y de la lengua para la curación de las llagas, pues, á causa de una cruz que el embaucador ostenta en la parte superior de la boca, afirmaba, á los que se proponía enga'usar, poseer una milagrosa acción curativa en la sin hueso.

»El curandero apelaba también á la superchería de pronunciar oraciones con el mayor recogimiento en el acto de dedicarse á su lucrativa profesión. Hé aquí su oración favorita para dar al agua virtud curativa: «En nombre de la Santísima Trinidad divina y Santa Quiteria gloriosa, que quede saludada y bendecida el agua contenida en esta botella, que se beberá (aquí el nombre del paciente), y que le sirva como medicina, favorecida Virgen Santísima. Todos los que beban de esta agua gloriosa, clara y pura, quedarán saludados, bendecidos y santificados con el poder del Padre y del Espíritu Santo glorioso, quedando vendido todo el mal y subiendo todas las ánimas que están sufriendo en el Purgatorio á gozar de la gloria del cielo. Amen.»

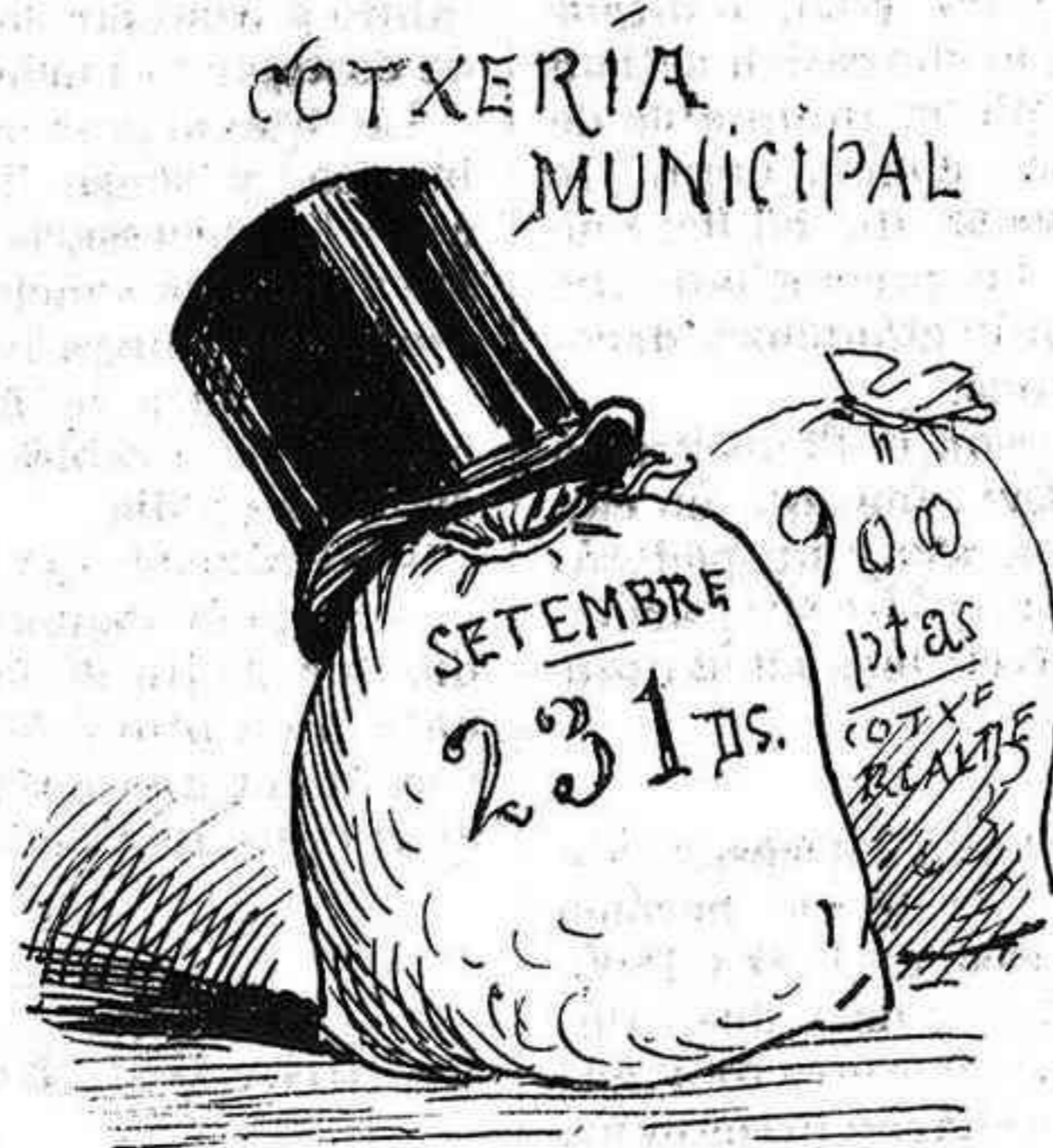
»El explotador de bobalicones y supersticiosos fué ayer conducido al Gobierno civil, ingresando en uno de sus calabozos. El señor Larroca le ha impuesto una multa de 500 pesetas.»

* * *

Fins aquí 'l *Diluvi*.

Un periódich local, no pogué menos d' expressar la seva extranyesa al veure que 'l *Diluvi* estava tan enterat de aquest assumpto. Perque 'l *Diluvi* sab que l' embaucador qu' era avants un trist arriero, avuy posseheix tres casas y altres bens de fortuna; 'l *Diluvi* coneix lo método curatiu de que 's valia; 'l *Diluvi*, per fl, hasta posseheix una copia de la séva oració predilecta pera donar á l' aygua virtut curativa. Es á dir *Lo Diluvi* coneix tots los secrets professiona's del curandero, vehí per mes senyas de Sant Gervasi de Cas-

LAS ECONOMIAS DEL AJUNTAMENT

En un mes: gastos totals de cotxes municipals.

Mil y cinch centas pessetas com obsequi á unas monjetas.

¡Aixis deu doná gust, payo, l' adobá 'l carrer Pelayo!

solas, població molt frequentada pel Sr. Laribal, ahont hi té dos torres: la séva y la que ha hereditat del Sr. Gassull.

Y á propòsit: segons notícias que han arribat fins á nosaltres, el curandero de Sant Gervasi fá 12 ó 13 anys que vé explotant la credulitat de D. S. M., conegut industrial de Barcelona y amich íntim y client antich de D. Joseph Laribal. Las sugestións del embaucador han produhit fins ara grans disgustos de familia divisions entre marit y muller, entre pare y fill, escenas dolorosas que mes de una vegada han trascendit al públich, motivant l' intervenció dels agents de l' autoritat y del jutje. Y 'l Sr. D. Joseph Laribal, director del *Diluvi*, y concejler áulich del Sr. D. S. M., sobre 'l qual se suposa que té una influencia tan gran com la del mateix curandero, no podía menos d' estar perfectament enterat de la causa eficient de totas aquellas discordias.

¿Es veritat que haventse-li demanat per algunas personas de la familia que procurés que 'l senyor S. M. se sustragués á la influencia funesta del embaucador, lo Sr. Laribal s' hi negá sempre?

¿Es veritat qu' en l' assumpto hi media l' otorgació de un testament, que pot haver sigut consultat ab lo Sr. Laribal?

No sabém si l' hereu del Sr. Gassull tindrà á bé respondre á las dos preguntas que precedeixen. De totas maneras la qüestió está avuy *sub judice*, y molt serà que no 's fassa llum sobre la mateixa.

La cosa promet... y quan vingui 'l cas ja veurém *El Diluvi* com la tracta.

AUSENCIA

Jo ab tu, nena, sempre [veya l' astre del amor brillar, y ab tu ja sempre passava jorns curulls de gloria y pau. Jo en lo teu rostre hi llegia un amor pur y constant, que sols á mi al contemplarfeys sufrir mes encar; [te

y era aquell amor, ma aymia,
tant diví, tant celestial,
que difícilment s'esborra
de ma pensa ahont es grabat.

Mes si avuy per disort fera
nostre amor hem d'olvidar
sufrint jo la teva ausencia
com la ferida mortal:

si avuy ¡oh sort malhaurada!
lo meu goig ha de ser dany
sentint la dolsa anyoransa
d'aquells jorns de tant gosar...

vina prompte, ma estimada,
á reveure ton aymant,
puig si tardas, mort de pena
y anyoransa 'l trobarás.

CHELIN.

¿EN QUIN TEMPS SOM?

Es la pregunta que tothom s'está fent.

¿Som al istiu ó á la tardor ó á la primavera ó qué?
Jo prou miro 'l calendari y veig que diu: *Vier-
nes, 9 de Noviembre*; pero ¿qui se'n fía avuy dels
papers públics, per més que siguin impresos con
*todas las licencias y fins revisados per la autori-
dad eclesiástica?*

¿Es possible qu'estém acabant ja la primera de-
cena de Novembre y encara 'ns vejém obligats á
gastar vano y á suar com en lo millor del mes de
Juny?

Aquí, una de dugas: ó al cel tenen la máquina
espatllada... ó á la terra hem perdut los comptes.

Tots los que 'm llegeixen poden servir per tes-
timonis: avants, per aquest temps, se podia surtir
guapament de casa vestit d'hivern, sense por de
fé un paper lleig ni perill de quedar sufocat. Fins
hi havia personas, d'aquestas que 'ls agradan los
fruyts primerenchs, que ara com ara ja comensa-
van á lluhir los primers panallóns.

Avuy, ja ho veuen: gent que encare va ab ba-
rret de palla, senyoretas vestidas d'istiu, respec-
tables pares de familia aixugantse 'l clatell al mitj
de la Rambla y hasta ciudadans distrets que pujan
al tranvia per anar á la Barceloneta, convensuts
de que las barracas de banys encare deuen ser
obertas.

Lo calendari prou s'escarrassa: *mes de Noviem-
bre, Otoño, tiempo frío...* Lo mateix que si digués
Llucia: lo sol pica que picarás, lo termómetro
aguantantse com un centinella rus y las fullas dels
arbres burlantse de la estació y empenyadas en
no despendres de las branca, á pesar del vent y
dels compromisos que tenen contrets ab la natu-
ralesa.

Es un fenómeno que ningú l'entén.

Las estaciones intermedias s'han perdut: ó hi-
vern ó istiu, ó molt fret ó molta calor. Y al qui no
li agradi que ho deixi ó que mudi de districte, que
aquí no hi fan estar á ningú per forsa.

¿Será que, aixís com los governs—segons diuen
—van per suprimir las classes mitjas ab l'idea de
que no més hi haja pobres molt pobres y ríchs
molt ríchs, l'atmosfera tracta igualment d'abolir
las primaveras ab lo caritatiu propòsit de tenirnos
la mitat del any morintnos de calor y l'altra mi-
tat espaternegant de fret?

Los sabis ja miran de tranquilisarnos, volguen-
nos fer entendre que aquestas perturbacions cli-
máticas se deuen únicament á una casual com-
plicació astronómica.

—Marte—diuen—s'ha desviat una mica de la
séva órbita, á conseqüencia delo qual la terra, qu'
está en relacions íntimas ab aquell planeta, sofreix
las contingencias d'aquest petit descarrilament.

—No senyors—replican los sastres:—los que las
sufrim som nosaltres, que no veném res ni doném
un sol punt.—

* * *

Y es la pura veritat. Entrin en qualsevol basar
de *ropas hechas*, y veuran als dependents entre-
tenintse tocant la guitarra ó llegint *La salsa del
amor*.

Los transeunts, quan passen per davant d'una
sastreria y veuen aquellas panjarellas de capas
y americanas d'hivern, giran la cara ab ademán
de disgust, com si pensessin:

—¡Ves ab quinas xeringas surten ara aquestes!
Ben clar m'ho deya un sastre l'altre día:

—Si aquesta calor continúa, no tindrem altre re-
mey que desar la roba groixuda y posarnos á ven-
dre vestits de dril y horxatas geladas.

—¡Cóm ho vol fer!—vaig contestarli jo, no sapi-

CRIDA MUNICIPAL

—Qualsevol que sábiga ahont se troba un march
de caoba per retrato, que 'l porti immediatament
á la casa de la vila, perque hi ha un compte molt
gras que s'espera, y sense 'l march no 's pot cobrar.

¿PER QUE CONDALS Y TRANVIAS
FAN DESRACIAS TOTS LOS DIAS?

—¿No ho sab per qué, senyor Comandant?... Perque anant los municipals sempre en cotxe, es impossible que 's recordin dels que aném á peu.

gent de quin modo consolarlo: —¡si las cosas venen d' aquesta manera!...

—Pero bueno—replicá l' home, exaltantse per moments:—¿qué fa 'l govern al veure aixó? ¿Per qué no pren algunas midas?

—¡Oh! Si 's tracta únicament de pendre midas, ningú millor que vostés mateixos...

—Sí; riguissen encare!

—Pero home ¿quínas midas vol que prengui 'l govern en materias d' aquest género? ¿Qué publicará un real decret suprimint lo sol y establint los refredats públichs y obligatoris?

—¡No ho sé!... Lo cas es que jo no vench ni una sola prenda y que 'l govern, que ha de vetllar per la producció nacional, ens abandona y 'ns deixa consumir en un mar d' engunias y de capas madrilenyas.—

* * *

Lo bonich es que mentres aquests per la séva part se lamentan amargament, los ciutadans que no tenen sastreria y que hasta potser deuen algun pico á la que ells freqüentan, s' alegran extraordinariament de semblant estat de cosas, y no falta qui, en vista de la temperatura reynant, tira ja 'ls séus cálculs.

—¡Aixó ve de perilla!—diuhen molts:—perque encare que al últim se determini á fer fret, com que l' hivern en resúm no més pot durar quatre días, passaré com podré, mal sigui posantme tres calсотets y dugas samarretas, y m' escaparé de ferme roba gruixuda!...

¡Ja veuhen si 'n porta de conseqüencias la informalitat dels elements atmosférichs!... Desesperació en los sastres, indisciplina en los clients: una verdadera anarquia moral, que pot ocasionar la dislocació de la indumentaria y la ruina de las fábricas de manguitos.

Las personas sensatas ja ho deploran lo que ara passa; pero ¿cóms remediarmo?

Encare que aixó sigui posarnos al nivell de las cucas, *al istu tota cuca viu*, y tothom s' estima mes poder anar per casa ab sabatillas que no pas ab sabatas de simolsa.

* * *

Las que son positivament dignas de llástima son las pobras castanyeras.

¡Quin paper més ridícul están representant!

Una ho deya ahir vespre ab noble senzillés:

—¿Creurían que ab aquesta calor que fa, hasta me 'n dono vergonya de vendre castanyas?

A. MARCH.

CANSONETA DE ABRIL (1)

¡Dolsa bauma d' Abril
la vida 'm retorna!
¡Ayradeta d' Abril
que 'm dus del bosch novas!....
¡Alé suau del Abril,
de la fossa avora
enguany m' he trovat....
¡Vingas en bon' hora
dolsa bauma d' Abril!....

Y be prou t' hi esperat
en mas horas llargas!....
Forsas jorns t' hi esperat
y tú no tornavas!....
Perqué tant t' hi esperat
jo al llit 'm migrava....
¡Alé suau del Abril!....
Sens tú m' anyorava....
y be prou t' hi esperat!....

Quan te 'n tornis al bosch
de mí, quelcom digas....
Als aucells d' aquell bosch
m' anyoransa pintals....
«que recordo del boch
las veus argentinas»....
y dona 'l bon any
als roures y alzinass....
quan te 'n tornis al bosch!....

Y á n' aquell roseret
plantat de mans d' ella ...
A n' aquell roseret
qu' embranca las euras....
A n' aquell roseret
mon amor li espera,
per sas trenas d' or,
¡la rosa primera
del gentil roseret!

M. RIUSEC.

LO NOU REMEY DE LA DIFTERIA

Sense ser ilusos entussiasistas ni fanátichs incréduls, com ha dit un article publicat en la *Vanguardia* dias enrera, per contrarrestar segurament la nota mesurada y séria dada pel Dr. Griñan en lo mateix diari, pochs dias avans, hem de fer constar, no la nostra opinió que res importa, pero si recordar que 'ls assumptos científichs y que interessan de un modo directe é immediat á la salut, no deuen ser portats á la práctica de las experiéncias pera la seva comprobació *in anima nobili*, sens haver adquirit la certesa de que son inofensivas y després preservativas y curativas.

Si 'ls honors concedits al Dr. Roux significan un premi al constant colaborador de Pasteur contribuint al descubrimient del microbi de la pústula maligna, als estudis sobre 'l cólera de las gallinas y als no menos interesants de la rabia, ¿quí será capás de negars'hi? Ningú. Aquestas y altres distincions son sempre dignas del aplauso universal porque representan lo premi guanyat per l' home que estudiá ab profit de la humanitat y no 'l mou l' estimul de la avaricia, precipitant aconteixements que malogran la bondat de la cosa per ensenyar la trama del mercantilisme, tan á la ordre del dia.

Per donar com á resolt un problema tan important com la curació de la difteria plantejat de un modo molt semblant á altres que per desgracia han fracassat per complert no n' hi ha prou que 'l Dr. Roux sigui un sabi casi auténtich; las

(1) Per ser posada en música.

tristas decepcions sufridas per la Medicina desde que domina la teoria parassitaria buscant atenuacions de virus y vacunas de totas classes obligan á grans reservas y á prece-dir ab menos lleugeresa. Los mateixos bacteriólechs que estan en evidencia en los laboratoris deurian ser los encarregats d' evitar la intensitat de tals sugestions populares per no caure, en cas de nova equivocació, en lo defalliment mes espantós. Fora necessari que diguessin clarament que estan en plé periodo de proba y llavors ningú tindria 'l dret de atacar á un sabi que dintre de las teorías reynants se presenta correctament; la culpa es dels que ja han fallat la qüestió de un modo irrevocable.

De color de rosa pintan los entussiasistas de la *Seroterapia*, sucesora de la decadent *bacteroterapia*, los resultats de son empleo en la difteria, malaltia de las mes apropósit per interessar las cordas sensibles de la humanitat y fer que vibrin al unísono dels entussiasistas propagadors: fenómeno natural y d' efecte segur en la escena de la moderna *Seroterapia*.

Nota en lo Congrés de la capital de Hungria per un colaborador de Pasteur.

Experiments fets en l' Hospital de noys malalts de Paris. Estadísticas *conmovedoras*. Condecoració de la Legió d' honor. Votació per la municipalitat de la capital de Fransa de un crédito per la fabricació de *suero* (xarigot). ¡Qui no s' entussiasma! ¿Hi pot haver pare ó mare que no sápigas ja qui es lo Dr. Roux? ¡Impossible! Si per salvar la vida dels fills, se creu ab la santa de Badalona, ab lo remey del pastor ó ab lo cataplasma de tabaco negre y ví, ¿cóm no han de creure ab lo remey de un home verdaderament responsable davant de Deu y dels homes?

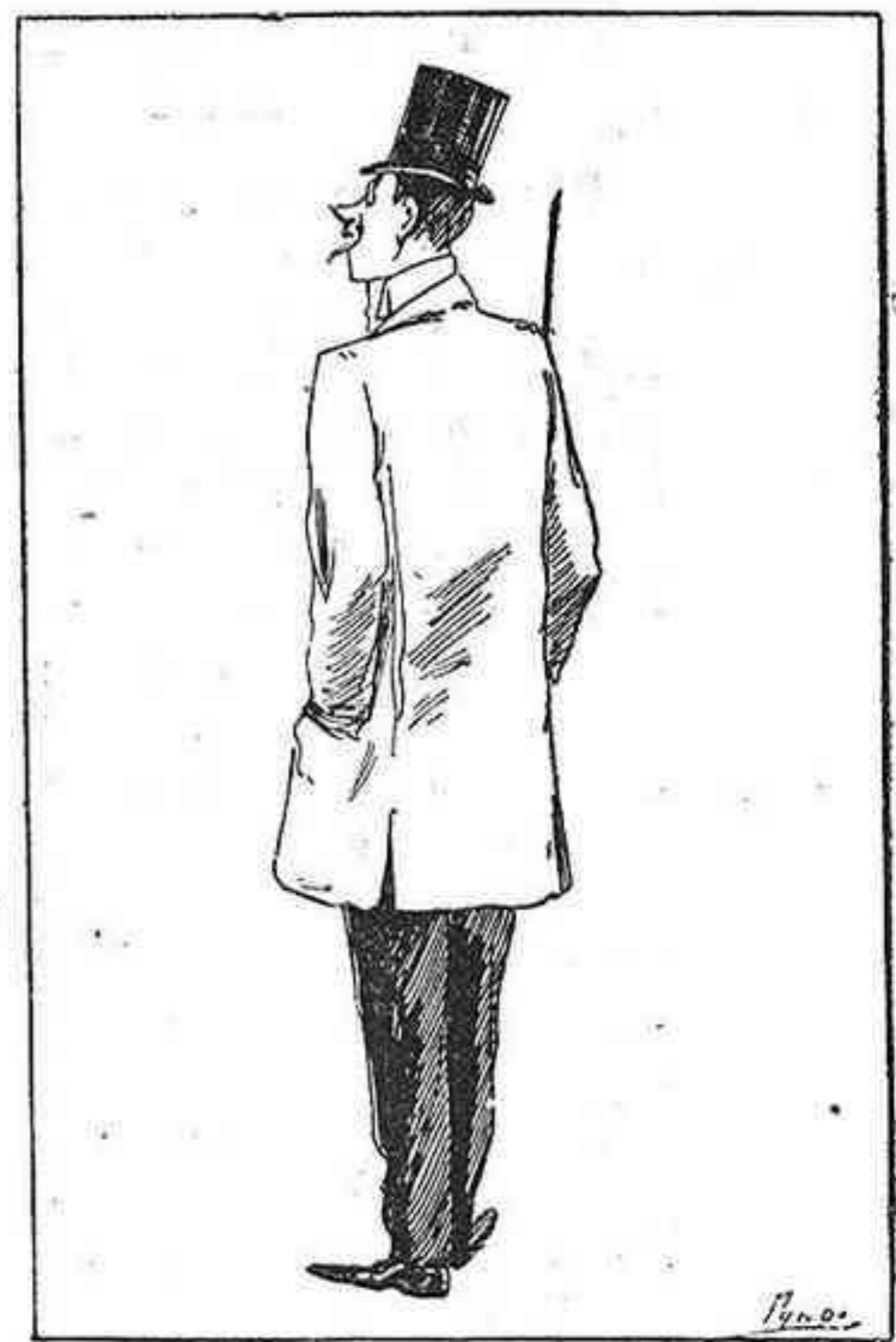
La opinió pública es y deu ser indubtablement favorable al Dr. Roux; la seva reputació ve avalada per lo verdader pare de la doctrina parassitaria y lo descubrimient ha passat per tramitacions preliminars dignas de tot respecte pero de cap manera suficientes, repetim, porque lo *laboratori modern*, ho declari fet consumat.

Fins are ningú s' havia pres la pena de indagar lo valor real de las Estadísticas Médicas y fins fá pochs dias los números eran los encarregats de tapar la boca á tots los reparos que podian ferse al remey de la difteria; senzillament, en l' Hospital Trousseau que no se injecta 'l *suero* antidif-térich 60 % de mortalitat: en lo de noys de Paris desde que s' aplica la *Seroterapia* la mortalitat es de 24'5 per cent.

Aixó escrit en revistas y periódichs acompanyats de dibuixos representant l' inventor que injecta á una criatureta lo seu remey tenint davant samare ajennollada y dirigint sas ansiosas miradas al salvador de son fillet, tot aixó fet artísticament per evitar que resulti un efecte de *ex-voto*, es capás de commoure las pedras. La *Esquella* no poguentse sustreure á la nota que ressona per tot arreu publica un d' aquests dibuixos de actualitat y que 's relaciona ab un fet que de ser cert ompliria d' alegria las entranyas de la terra.

Pero surt lo Doctor Griñan en la *Vanguardia* y á la vanguardia dels que donan lo crit d' alerta y apelant á autoritats indiscutibles com Plinio y Letamendi, plumeja aquells redentors datos estadístichs y demostra lo ilusori de las esta-

UN TIPO

¡Diu qu' es de la goma....
¡No es extrany! aixis
que resulti un tipo
tan enganxadís!

dísticas en Medicina convenient en que com diu lo nostre gran Letamendi en sa obra de Patología: «Pot assegurar-se que, salvas raríssimas excepcions, la Estadística médica es, en tot l'univers, una falsetat, quan no una superxeria.»

Las cantidades heterogéneas no poden sumarse; fora precis que la difteria pogués ser diagnosticada desde 'l primer moment; saber la resistencia de cada individuó al veneno diftérico; experimentar en tots en un mateix període de la malaltia y que 'ls atacats tinguessin la mateixa edat temperament, constitució, idiosincrasia, y aixís y tot seria en los primers moments, un dato favorable, may decissiu.

Encare que volguessim mourens dintre de la vaguetat dels quadros estadístichs, la difteria tractada pels medis usuals no produheix mes que una mortalitat que oscila del 20 al 25 per cent. Aquesta sembla que es la xifra que dona en la casa de Maternitat de Barcelona y en molts altres Hospitals. Fundantse donchs ab aquests números son molt pocas las ventatjas del suero de Roux oferint un 24'5 per cent de defuncions.

Virchow en Alemania, Buchart á Fransa, Pulido á Madrid, Griñan á Barcelona y tants altres clínichs, arrostran las iras dels entusiastas, dihent ben clar que 'ls problemas de la patología no s'improvisan pacíficament en lo laboratorí. La primera vegada que s'anunciá desde Tortosa 'l descubrimient de la vacuna del cólera y mes tart desde Berlin la curació de la tuberculosis, desconeixia casi be tothom lo que hi havia de positiu ó ilusori en la bacterioterapia; per desgracia avuy Tortosa y Berlin han deixat com á recort, habilitats científicas que no voldríam que la historia de la Medicina las escribis en lletra bastardilla.

¡Tant-de-bó, que Roux tingui la gloria de borrar de la Medicina las impremeditacions de que se l'acusa!

Los problemas científichs, per ser tals, hem de ser rigorosament analisats y qui mes deu exigir tal rigor deu ser lo propi descubridor. Si la veritat resulta del anállisis, los avuy mal calificats d'enemichs se convertirán, sens dupte, en entusiastas amichs de convicció.

Los fets científichs no admeten simpatias ni antipatias, deuen moures sempre fora del impresionisme neurótich y han de ser fatalment acceptats per la sana rahó: proceder d'altre modo es apartarse per complert del camí del progrés.

Si la ceguera del públich arriba á creure que vacunant als seus fillets pot estar tranquil y no 's fan á temps los remeys que poden posar á ratlla en lo primer moment los efectos de la terrible difteria, exclamarem ab lo doctor Griñan:

—¡Qué Deu s'apiadi dels pobres infantets!

Varem cumplir nostre deber entusiasmantnos una y dos vegadas; avuy la broma seria massa pesada.

DOCTOR MANXIULA.

EPIGRAMATICH

Parlavan tres embustersos
de qui tenía mes forsa
dels tres, quan un d'ells digué:

—Jo de forsa, ne tinch molta;
puig tan sols ab una empenta
obró qualsevulga porta
per ben tancada que sigui...

—Donchs encare ne tens poca
si comparas ab la meva;

—digué un altre de la colla.—

—Ab una ma solzament,
aixeco una conductora
ben carregada de mobles;

—Donchs jo de tots ne faig mofa;

—va contestar lo tercer—

—perque tot sol faig mes cosas
que tots vosaltres plegats,
ja que de forsa me 'n sobra.

Jo tot sol, faig pará un tren...

—¿Cóm pot ser?

—Molt senzill, homes!
com que soch maquinista...

¿Compreneu ara la cosa?

LLUIS SALVADOR.

PRINCIPAL

Las representacions de *D. Juan Tenorio* se 'n han endut, com en molts dels restants teatros: alguns dias de la senmana.

Pero es just consignar que avants s'havia posat una pessa en un acte titulada *El dia de la boda*, arreglada del francès pel Sr. Adan Berned, la qual va ser rebuda ab agrado.

**

Dimecres va estrenarse la comedia titulada *El gran mundo*, arreglo de la francesa titulada *Prince d'Aurec*.

La senmana próxima parlarem ab mes extensió de aquesta novetat escénica.

ROMEA

Tenorio y Tenorio á tot drap, fent de *D. Juan* en Bonaplata y de *D.ª Inés* la Mena.

Y com si no n'hi hagués prou ab l'obra de 'n Zorrilla, s'ha posat ademés *El nuevo Tenorio* del Arús y en Bartrina, rebuda sempre ab aplauso.

**

Per aquesta nit está anunciat l'estreno de la pessa: *Una dona y un Deu*, de 'n J. M.ª Pous; y pel dimars próxim lo del drama *La marca de foch*.

TIVOLI

Aquí no es possible *tenoriejar*; pero si ressucitar obras vellas y lograr que sigan aplaudidas com si siguessen frescas y acabadas de sortir del forn. En aquest cas se troba *El Postillón de la Rioja*, que sigué ben rebuda, y 'l ball espanyol *La Tertulia*, que feya dir á mes de un gueto dels que van al Tivoli:

—Ay, ay, sembla que 'ns treguin quaranta anys de sobre.

**

Mr. Onofroff exhibeix en aquest teatro una serie de quadros al viu. Aixó es lo qu'ell ne diu «El arte al natural.» Alguns de dits quadros resultan molt vistosos y son saludats ab merescuts aplausos.

NOVEDATS

Tenorio y El Nuevo Tenorio... *Voilà tout*.

Pero havent passat la senmana dels panallets y las castanyas se preparan á tota pressa nous estrenos, entre 'ls quals s'hi conta 'l de la pessa: *La Pescateria*, que será posada ab una decoració pintada expressament, es á dir ab lo rumbo que té per costum l'empresa del Sr. Mir.

CATALUNYA

Posar en una sola funció *La Verbena de la Paloma*, *Zaragüeta* y *El duo de l'Africana*, es á dir las tres obras de més ganxo que 's venen representant de un quan temps ensá, es un tret segur per omplir lo teatro.

Aixís es que 'ls plens á vessar s'han anat succehint l'un darrera de l'altre sense interrupció, haventse de repetir cada nit lo mateix programa.

D'aixó se 'n diu fé un *va-y-tot*.

**

Per aquesta nit s'anuncia l'estreno de una nova sarsueta titulada *Las amapolas*.

Ja veuen si es abonat lo terreno del *Eldorado*, que fins en plena tardor, surten rosellas.

GRAN-VIA

La companyia de opereta que secunda á n'en Fregoli, no es despreciable ni molt menos; pero la producció titulada *Edén—Café—Concert* va ferse algún tant monótona per la séva falta de originalitat.

Sort que l'inimitable artista va animar al públich ab los seus *couplets* y *canzonetas*, en qual género, com aixís ho hem dit varias vegadas, no coneix rival.

!N. N. N.

LAS PRIMERAS FLORS D' HIVERN

(Dibuix de CARLOS PELLICER)

Un puesto de florista, á París.

FOCH D' AMOR

Digam perque, vida meva,
tens uns llabís tan estranys,
son de foch sempre que 'm parlas
y al besarme son de glas.
Quan parlém á cau d' orella
bé ho sé prou que 't bull la sanch;
mes al juntars nostras bocas
estás freda y tremolant.
¿A que 's deuen semblants cambis?
Vida meva, dígho clar,
perque 'l cor me perjudicas
y jo 'm migro al teu costat.
Si no aclaras tal misteri,
si no 'm dius lo que fa 'l cas,
si no 'm dons un *pare nostrich*
que 'm guihi d' aquí en avant,
no trobo cap mes surtida
que la següent. Ves si 't plau.
Me vestiré per parlarte,
camisa sense planxar,
trajo clar, barret de palla,
sabata rossa y ventall.
Y quan vulga propassarme
á petonejarte en gran,
duré capa y *sobre todo*
y garibaldina y guants
y una manta de viatge
y un rus y un estrenya caps
y sí convé una flassada
y sí convé un matalás,
que con tal que no 'm costipis
quan te beso apassionat,
faría mil ximplerías,
mil locuras cada quart.
Voldría que fos ta boca
per ardentia una fornal,
brasas de foch los teus llabís
y ton alé de cent graus.
Complaume, bella nineta,
mal que tingas de menjar
pebre, bitxos, ali-oli
y arenys del cap rovellat.
Fesho aixís, noya, conténtam
¿que 't pot succehí al final,
fé uns morros com un tomátech?
¿No ho vull jo? Donchs, endavant
qui t' ha estimat ja t' estima
y t' estimará y en paus.

FOLLET.

Cavilacions del *Diluvi* sobre 'l nom que ha de portar lo nou tros de carrer comprés entre 'l del *Conde del Asalto* y 'l de Santa Madrona:

¿Cómo se denominará esa calle? ¿Es cierto que hay quien tiene el propósito de que lleve un nombre desdorado? ¿Es cierto que hay quien pretende que lleve el nombre de un sujeto que, antes de morir en el extranjero, levantóse con los fondos de los que en él depositaron su confianza?

Verdaderament, si tal cosa succehís, seria escandalós.

Per lo tant á fi de aquietar al pulcre y escrupulós *Diluvi*, lo gran qué seria batejar aquell tros de carrer á gust d' ell, titulantlo per exemple:

—Calle de LA SALVADORA.

¿Se aprueba?

Queda aprobado.

L' empresa del gas Lebón reclama del Ajuntament la friolera de 12,000 pessetas per interessos de comptes aprobats que no li han sigut encare satisfets.

Si tots els inglesos del Ajuntament segueixen igual sistema, Barcelona ja no será com ha sigut fins ara la ciutat dels Comtes senzillament, sino la Ciutat del *comptes ab interessos*.

* * *

La quantia de 12,000 pessetas pel sol concepte d' interessos dona una idea bastant clara de la importancia dels atrassos municipals en materia de alumbrat públich.

Aixís se comprén que 'ls fanals dels carrers fassin tan mala cara.

Está clar: com que l' empresa no cobra ¿cóm volen que la fassan bona?

En Sagasta ha fet una crissis.

Y l' arcalde de Barcelona, sens dupte, per no ser menos, n' ha fet un altra.

Al mateix temps que tots los ministres posavan sas carteras en mans de D. Práxedes, tots los tinents d' arcalde posavan las sevas varas en mans de D. Joseph.

Dos fets semblants
en aquest mon d' embolichs...

¿Qué fan els xichs?

Lo que veuen fer als grans.

Pero no tots los tinents d' arcalde s' han conformat á secundar aqueixa parodia de crissis municipalesca.

Un dels que ni á estiragassadas solta 'l bastó, es lo Sr. Nebot. Lo qu' ell dirá:

—Jo no hi entro en aqueix lío
mal se 'n vaja á terra tot!....—

Comentari:—Ay quín *nebot!*....

O millor dit: ¡Ay quín *tío!*

Ara si que sembla que va de serio.

Per tercera vegada han comensat los traballs pera tirar á terra l' edifici de ca 'n Gibert á la Plassa de Catalunya.

¿Tornarán á pararse las obras?

¡Quí sab, Mare de Deu!

* * *

Y á propòsit de l' urbanisació de la Plassa. No fa molts dias varen ser convocats tots los propietaris que 's creuen ab dret sobre aquells terrenos, y n' hi van compareixer pel pare y per la mare y fins per l' avi, pel besavi y per tots los ascendents fins arribar á nostre pare Adam.

Tothom portava 'ls séus papers ó tituls més ó menos en regla, de manera que no una plassa com la que ara hi há, sino quatre ó cinch més que n' hi hagués, tindrian amo, y encare faltaria terreno per donar á cada hù lo que pretén.

* * *

Quan los advocats s' enterin de aquest embolich, serán capassos de dir:

—Que vajan seguint los plets, que 'ns deixin fer y al cap-de-vall quedarà demostrat que 'ls únichs y verdaders propietaris de la Plassa de Catalunya serém nosaltres.

LOS PROTEGITS DEL SR. SCHWARTZ

ESCUELA
MUNICIPAL DE MÚSICA

—Sr. Rodoreda, aquí li presento 'l professor de francès de la escola de música... y director espiritual de la banda...

En la botiga de ca 'n Llibre hi havia exposat últimament un notable retrato de senyora, pintat pel conegut artista D. Leopoldo Roca.

Los inteligents feyan los majors elogis de una obra d' art que á la major elegancia reuneix un notable parecut ab la persona retratada.

Un' altra nota artística:

Ha sortit de Barcelona pera Paris, al objecte de continuar los séus estudis, lo jove é inteligent pintor D. Mateu Balasch, que més de una vegada ha honrat las páginas de LA ESQUELLA ab los séus notables treballs.

¡Felis viatge!

Sembla que 'l Sr. Calvo, secretari del Ajuntament de Gracia, 's fa construhir una casa ab todas las campanillas.

Los vehins de la graciosa vila están entusiasmats, y fins hi ha qui opina establir en aquella casa consistorial una casa de curació de la calvicie. d' efectes seguríssims.

Aixís com hi ha poblacions que beneficían la fama de las sévas ayguas minerals contra las malalties de tota mena. reportant grans productes de l' estancia dels malalts, Gracia podria beneficiar

los resultats del séu tractament maravellós aplicat á la calvicie.

Perque está vist que als calvos mes Calvos, al poch temps de usarlo, ja 'ls hi llú 'l pel.

L' amistad intima y antigua que 'ns unia ab Don Joan Matas Hortal, ens mou á consagrar un sentit recort á la séva memoria. La séva mort, ocorreguda á Buenos Ayres, no ha pogut menos que impresionar tristement á quantas personas estimavan á tant excelent patrici y pundonorós polítech, qu' eran tots quants el coneixian.

En Joan Matas era 'l digne representant de una generació de homes honrats, desinteressats, plens de abnegació y disposats al sacrifici en defensa de las ideas y de las creencias que sustentan.

Lo premi á una vida intatxable ha sigut la mort en lo llit de un hospital, en terra llunyana y privat dels últims consols de sa familia y de sos amichs.

D. E. P.

Un altre mort: D. Fernando Rus, conegut industrial y gran popularisador de la fotografia. Dimecres s' efectuá son enterro, al qual assistiren al-

guns centenars de personas, proba evident de las grans simpatias que disfrutava 'l finat.

Rebi la séva familia 'l nostre pèsam mes sentit.

Una noticia que ha recorregut la premsa, y que no hi ha perque no puga detenirse també en las columnas de LA ESQUELLA.

Durant l' última temporada, en Guerrita ha guanyat 76,000 duros, donant mort a 221 toros.

Prenguin nota de aquest dato 'ls senyors que 's disposan a discutir la qüestió tauromàquica en lo saló de cátedras del Ateneo Barcelonés.

**

Y á propòsit.

Ultimament las conferencias donadas en aquell saló tenian lo caràcter de ilustradas. Aixís, per exemple, 's parlava de pinturas y 's posavan quadros á la vista del públich; se parlava d' armas antigues y 's exposavan los principals exemplars del Museo Estruch; se parlava, finalment, de ferros, y allà apareixian los objectes mes primorosos de la colecció Russinyol.

Donchs bé: ara que intentan discutir sobre toros ¿no seria convenient ilustrar las dissertacions que han de pronunciarse, per medi de una *novellada*?

No 's perdi de vista que per ser completament rodó 'l saló de cátedras del Ateneo sembla fet exprés per ensajarhi prácticament l' art de 'n Cúchares y en Lagartijo.

A San Sebastián va ser pescat un peix conegut allí per *sapo*, que dintre del ventre hi tenia una ostra, ab las closcas mostrejadas de unas puntetas d' or del tamany de un cap d' agulla.

BRINDIS D' ESTUDIANT

—¡Brindo pel bon catedràtich que sigui 'l primé en posar un preu decorós y módich als llibres que 'ns fan comprar.

No sembla sino que dintre de la mar s' hi agita la qüestió social.

En aquest cas el *sapo* seria una especie de anarquista que s' hauria cruspit un millonari.

A Pamplona ha sigut posat prés un jove de 16 anys que tenia la costum de petonejar á totas las donas que trobava fossen jovas, fossen vellas, guapas ó lletjas.

Encare no veyia una dona ja preparava 'ls llabis pera ferli saborejar una mostra de carinyo.

**

Si hi ha justicia á Espanya, la única sentencia justa que pot imposarse al autor de la falta ¿saben quina es?

Que totas las donas que han rebut d' ell algun petó, li tornin.

Y en paus.

Suposa *El Noticiero* del divendres, que la pau d' Europa 's déu en gran part al difunt emperador Alexandre III de Russia... y aixó es veritat.

Pero afirma además que «creíase que á raíz de la guerra franco-prusiana, la vencedora Alemania iba á adquirir una preponderancia absoluta en los destinos de Europa, y la hubiera adquirido indudablemente si el soberano ruso hubiese sido menos conecedor de la política europea, etc., etc.»; y aixó no es cert.

Quán vá acabar la guerra franc-prusiana, al emperador Alexandre li faltavan encare onze anys pera pujar al trono.

En lo successiu ja no 's dirá: «Así se escribe la historia,» sino: «así se escribe *el Noticiero*.»

¿No es veritat amich Coria?

Ab tot y ser tan grans los abusos que cometen alguns catedràtichs ab los llibres de text, cap pare de alumno ha respost fins ara á la invitació que vá fer lo rector de la Universitat, excitantlos á denunciar fets concrets pera posarhi remey.

Sembla que 'ls pares temen que 'ls catedràtichs denunciats se revenjin carbassejant als séus fills.

Perque qui cobra per un llibre lo que no pot cobrar-se, cap reparo tindrà si á ma vé, de regalar de franch una carbassa.

Sembla que 'l Sr. Cassanya, podria procedir pel séu compte y sense esperar denuncias de cap mena. ¿Qui millor qu' ell pot saber lo que passa á casa séva?

A Berlin s' ha fundat un club al objecte de correctjar á las personas que tenen la costum de anar ab las mans ficadas á la butxaca.

Lo club se titula: *Antihauendeindiehoezentaschenha llevereim*.

Un titul fácil de pronunciar, y sobretot curtet. La millor manera d' evitar que 's vagi ab las mans á las butxacas, es ficars'hi 'l titul del club. Al que li porti tindrà las butxacas plenas, y no será possible que las mans li cápigan.

A un que l' han condecorat li pregunta un amich:

—¿Pero que has fet, infelís, perque 't dongues sin aquesta creu?

Resposta:

—Preguntas ¿qué hi fet? Vaig á dirtho: hi fet... las gestions necessarias per conseguirla.

DONAS DE PARIS

Fot. Reutlinger.—Paris

La Martens

A'Spa va guanyar lo premi de bellesa y fora d' allí guanya... tot lo que vol. Com artista no ha fet carrera, pero com a dona, tothom diu que 'n fa molta.

—¡Quin remalehit gust ha de donarme á mí l' alsá 'l teló, si en tot lo teatro, no hi ha lo que 's diu ni quatre gats!

Un séu amich, li contestava:

—¿Y aixó trobas extrany? Ab una companyia tan perra com la que tens, cóm vols tú que 'ls gats vinguin al teatro?

Hi havia una senyora petitona, aixerida y previsora, que al tenir que pendre minyona de servey, si la que 's presentava á solicitar la plassa no era alta com una perxa, no la volia.

—¿Se pot saber—li preguntá una amiga—perque totas las criadas las vols altas sent tu tant petita?

—Prou: las prencch altas, porque aixís, quan soch fora de casa no se 'm emproban la roba.

Un critich principiant, deya venint de una societat:

—M' arribo al periódich á escriure la revista de la vetllada de aquesta nit.

—¿Y que hi ha hagut de nou?

—Res: los músichs han tocat un sexteto; un socio ha recitat un monólech y un altre ha llegit un sonet.

—¿Y qué dirás?

—Que vols que digui: la veritat á secas: que 'l sexteto hauria produhit mes bon efecte si en lloch de sis músichs l' hagués tocat tota la orquesta: que 'l monólech hauria interessat mes al públich si haguessin sigut dos ó tres á recitarlo, y que 'l sonet va resultar tan curt, que no yalía la pena de llegirlo.

Un'empresari, desesperat al veure, poch avants de comensar la funció, que no hi havia ningú al teatro, deya:

TRENCA-CAPS

XARADA

1

(Ab motiu dels capellans... verdaders ó fingits que 's dedican á embaucar criaturas.)

—Xavalet ¿vols una estampa?

—No senyó.

—Mírala qu' es bonicoya....

¿Hont según?

—Quart cá la tercera quarta

—Bon minyó!

GENERO DE CIRCO

—Aquí s' ha de jugar net... empleant la forsa bruta.

Vina quart Santa Quart-quinta
 ¿Que no vols?
 Vina que dirém la missa....
 Com! ¿Que no?
 —Si no 'n primera de diria.
 —¿Que tens pó?
 —Com que som á Barcelona,
 si senyó.
 —Vina que 't daré una capsa
 De bobons!...
 —Camas ajudéme! ¡Corro!
 No 'm fas goig!

Lo xaval se posa á corre
 y lo capellá 'l segueix;
 quan l' atrapa, l' arrossega
 ab descaro pel passeig,
 y sort de la Tot, Tres-quarta
 del innocent xavalet,
 que ab valor logra sustréurel
 de las mans d' aquest pillet.

AGRIPINA.

II VENTA

En lo poble de Gratallops hi ha un *hu-tres* per vendre ab molta parroquia; darán rahó á casa del seu propietari qu' es un *tres-dos* y viu al carrer de *Total*, número 200, pis quart. Hi ha entressol y principal.

E. MAGLIORI.

TRENCA CLOSCAS TERRORIFICH

SRA. DOLORES MELINITA Y BOMBA DE RAVACHOL
 Asilo EL MAL Y LA CULPA

PARIS (Copée)

Formar ab aquestas lletras lo títul de una aplaudida sarsuela.

K-SA-KA.

TRIANGUL

.....

Primera ratlla vertical y horisontal: nom d' home.—Segona: joya.—Tercera; parentiu.—Quarta: artiete.—Quinta: consonant.

F. FERRATÉ DE REUS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom de dona.
 3 5 4 2 4 7 3 5.—Un espasa.
 6 9 3 9 8 7 5.—Nom d' home.
 7 3 9 8 7 9.—Ciutat extrangera.
 3 4 5 6 9.—En las iglesias n' hi ha.
 1 8 2 3.—Objecte de cuyna.
 9 6 9.—Nom de dona.
 8 9.—Nota musical.
 1.—Consonant.

S. BARBA.

PREGUNTAS

1.ª ¿Quin es lo carrer de Barcelona que 's rega á sí mateix?
 2.ª ¿Y 'l carrer de la mateixa ciutat que té sas dos sílabas sinónimas?

GEROGLIFICH

L
 A A A
 O

BLAT

A. MARTINET.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, numero 20, Llibreria Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

TOMOS QUE HAN SALIDO A LUZ DE ESTA BIBLIOTECA

- I. CAMPOAMOR. Doloras. 1.ª serie.
- II. » Id. 2.ª serie.
- III. » Humoradas y Cantares.
- IV. » Los pequeños poemas. . . 1.ª serie.
- V. » Id. 2.ª serie.
- VI. » Id. 3.ª serie.
- VII. » Colón, poema.
- VIII. » El drama Universal. tomo 1.º
- IX. » Id. tomo 2.º
- X. » El licenciado Torralba.
- XI. » Poesías y Fabulas. 1.ª serie.
- XII. » Id. 2.ª serie.
- XIII. PEREZ ESCRICH. Fortuna, novela.
- XIV. LASSO DE LA VEGA. Rayos de luz.

Cada tomo consta de 200 páginas encuadernados con una preciosa cubierta al cromo distintas para cada volumen.

~~~~~ Precio 2 rs. tomo ~~~~~

POESÍAS ESCOGIDAS DE DON JOSÉ ZORRILLA

Publicadas por la Real Academia Española. Un tomo 8.º 1 peseta.

DON JUAN TENORIO DRAMA FANTÁSTICO RELIGIOSO en dos partes por D. JOSÉ ZORRILLA. Precio 2 pesetas.

EN JOANET Y EN LLUISET Parodia de DON JUAN TENORIO. Empescada per Senall y Serra.—Preu 2 rals.

TODO EN BROMA LA SALSA DEL AMOR

VERSOS DE Vital Aza

CON UN PRÓLOGO DE J. OCTAVIO PICÓN

Un tomo 8.º Ptas. 4

DEDICADA ALS LECTORS DE *La Campana de Gracia*

per C. GUMÁ

ilustrada per M. MOLINÉ

Un tomo 8.º ~~~~~ Preu 2 rals.

¡¡Hem comensat los treballs de impressió!!

DEL POPULAR

Almanach de la Esquilla de la Torratxa

PERA L' ANY 1895

Escrit per distingits literats é ilustrat ab profussió pels mes reputats pintors y dibuixants.

A pesar de ser superior als anys anteriors, lo preu no se alterará, valdrá com sempre

!!! una pesseta !!!

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No esponém d' estravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

UN QUE CAMINA TORT

—¿Saben del govern que 's diu?
—No: ¿qué?—Que un día d' aquests

dictará una lley molt seria
per fernos caminar drets.